

Samenvatting

Meerjarenplan Cultuur 2018-2020

doelstelling 2 - Turkije

Achtergrond

De focus van het internationaal cultuurbeleid van de Nederlandse overheid voor de periode 2017-2020 ligt op: meer waardering voor de intrinsieke en maatschappelijke betekenis van cultuur, meer nadruk op het belang van uitwisseling, netwerken en wederkerigheid, een samenhangende en integrale landenaanpak, een inzet op de verbindende rol van cultuur en ondersteuning van culturele diplomatie wereldwijd. Deze kernpunten zijn vertaald in drie doelstellingen:

- 1) Een sterkere cultuursector die in kwaliteit groeit door internationale uitwisseling en duurzame samenwerking en die in het buitenland gezien en gewaardeerd wordt (doelstelling 1)
- 2) Meer ruimte voor een bijdrage van cultuur aan een veilige, rechtvaardige en toekomstbestendige wereld (doelstelling 2)
- 3) Cultuur wordt effectief ingezet binnen de moderne diplomatie

Doelstelling 2 richt zich op de verbindende rol die cultuur kan spelen op lokaal, nationaal en internationaal niveau. Cultuur kan bijdragen aan het creëren van begrip en verbinding. Culturele ervaringen kunnen zorgen voor wederzijds vertrouwen en bijdragen aan een grotere sociale cohesie en een openersamenleving met meer ruimte voor culturele verschillen. Turkije is prioriteitsland voor zowel doelstelling 1 als doelstelling 2 voor de periode 2017-2020.

Het postennet Turkije (de Nederlandse ambassade in Ankara en het Nederlands Consulaat-Generaal in Istanbul) heeft €200.000 per jaar beschikbaar voor uitvoering van het meerjarenplan doelstelling 2 voor de periode 2018-2020. Daarnaast heeft het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie per jaar €700.000 beschikbaar voor een programma dat zich richt op de inzet van ontwerpers voor stedelijke vraagstukken. Turkije is een van de vier focuslanden in dit programma. Daarnaast is er een Creative Twinning Programme voor de periode 2018-2020. Binnen dit programma zijn middelen beschikbaar voor een aantal grootschalige en meerjarige culturele projecten in de regio rond Europa, waarbij cultuur wordt ingezet om sociale cohesie te vergroten en de dialoog te versterken. Samenwerkingspartners uit Nederland en Turkije kunnen gezamenlijk een aanvraag indienen. Meer informatie is hier te vinden: www.rvo.nl/creativetwinning.

Programma 2018-2020

Onderstaand is het programma van het postennet Turkije voor doelstelling 2 op hoofdlijnen beschreven. Dit programma is gebaseerd op de algemene programmacriteria die gesteld zijn vanuit het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de specifieke context in Turkije. Zie onderstaande figuur 1 voor een visuele representatie van de programmatheorie.

Het programma wordt langs drie hoofdlijnen uitgewerkt:

1. Verbindingen leggen door cultuur

Met culturele projecten bereiken we vaak in de eerste plaats liefhebbers van (Nederlandse) kunst en cultuur. We hebben de ambitie om de verbinding aan te gaan met groepen die wij nu nog niet bereiken met ons culturele aanbod. Vanuit de gedachte dat we een inclusief cultuurbeleid willen voeren, dat je met cultuur een verbinding kan leggen tussen groepen en dat je cultuur een goede manier is om met elkaar in gesprek te gaan en je in elkaars leefwereld en achtergronden te verdiepen, gaan we ons met doelstelling 2 richten op nieuwe doelgroepen in Turkije. Daarom is de eerste doelstelling van ons programma:

Cultuur inzetten om de verbinding aan te gaan met diverse groepen in Turkije

We richten ons in het bijzonder op de gebieden waar veel Turkse Nederlanders hun herkomst vinden, zoals Kayseri en Konya. Maar het kan ook gaan om projecten in andere steden met een concentratie van de beoogde doelgroepen. We willen met name proberen om de verbinding aan te gaan met Turkse jongeren, en daarnaast richten we ons ook op minderheden en vluchtelingen.

Om deze doelstelling te bereiken, willen we projecten ondersteunen die bijdragen aan (actieve) cultuurdeelname en mogelijkheden bieden om de verbinding aan te gaan. Hierbij kan bijvoorbeeld

gedacht worden aan film- en muziekvoorstellingen in combinatie met gesprekken en workshops of een participatief project, waarbij de deelnemers zelf een voorstelling of ontwerp maken.

2. Ruimte maken voor cultuur

De tweede doelstelling in het meerjarenprogramma 2018-2020 is om ruimte te maken voor cultuur. Het gaat dan om:

Fysieke, mentale en digitale ruimtes bieden om kunst en design te maken, te tonen en te distribueren in gebieden waar hier weinig mogelijkheden voor zijn.

Deze doelstelling is gericht op professionele en amateurkunstenaars en designers. We zoeken aansluiting bij de reeds bestaande netwerken en lokale partners. Door bij te dragen aan het versterken van de culturele infrastructuur, worden er tevens kansen gecreëerd om de verbinding aan te gaan met de bevolkingsgroepen die zich hier bevinden. Dit laat de link zien tussen doelstelling 1 en 2 van dit programma.

Binnen deze lijn kan het gaan om verschillende soorten projecten:

- 1) projecten die zich richten op het bieden van expertise en het vergroten van de mogelijkheden voor kunstenaars, designers en andere culturele actoren;
- 2) het inzetten van het instrument van het bezoekersprogramma waarin we Turkse kunstenaars, designers en andere culturele actoren een programma in Nederland aanbieden;
- 3) culturele projecten, zoals filmfestivals, om het gesprek aan te gaan met uiteenlopende doelgroepen.

Daarnaast willen we de doelgroepen wijzen op de ondersteuningsmogelijkheden in Nederland om hun internationale netwerk te vergroten (o.a. Creative Twinning Programma en Prins Claus Fonds).

3. Design inzetten voor het aanpakken van stedelijke vraagstukken

De (snelle) verstedelijking zorgt voor grote uitdagingen op het gebied van mobiliteit, duurzaamheid en leefbaarheid wereldwijd en ook in Turkije. Het creëren van *smart, livable cities* is een grote uitdaging. De Nederlandse topsector creatieve industrie beschikt over kennis en expertise om bij te dragen aan het leefbaarder maken van de stedelijke omgeving. Uitgaande van de lokale vraag in Turkije willen we Nederlandse ontwerpers inzetten om de volgende doelstelling te bevorderen:

Het vergroten van het bewustzijn over stedelijke uitdagingen door de inzet van de creatieve industrie (designers op het gebied van architectuur, design en nieuwe media)

Deze doelstelling richt zich op partijen die veel van doen hebben met de stedelijke uitdagingen in Turkije, zoals overheden, architectenbureaus, universiteiten. Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie heeft een specifiek programma ontwikkeld voor Turkije, waarbij projecten die bijdragen aan bovenstaande doelstelling een belangrijke rol spelen. Het Stimuleringsfonds besteedt speciale aandacht aan lokale vraag, wederkerigheid, inclusiviteit en lange termijngerichtheid in de selectie van projecten.

Het Nieuwe Instituut is de ondersteunende instelling op het gebied van design (architectuur, design en nieuwe media). Zij hebben verschillende instrumenten tot hun beschikking om bij te dragen aan deze doelstelling, zoals een bezoekersprogramma.

Figure 1. Visual representation of the programme theory.

Figure 1 Programme logic diagram

